



AVIZ

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr.196/2003 privind prevenirea și combaterea
pornografiei, republicată**

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.196/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei, republicată, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.232 din 29.11.2010,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.196/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei, republicată, în scopul îmbunătățirii cadrului legislativ referitor la desfășurarea activităților cu caracter pornografic și al impunerii unor măsuri de reglementare și control în ceea ce privește modalitățile de acces la materialele pornografice disponibile prin intermediul sistemelor informatice, avându-se în vedere, în special, necesitatea protejării minorilor.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. La **titlu**, având în vedere că intervențiile legislative suferite de actul normativ de bază sunt prevăzute în cuprinsul părții introductive a art.I, este necesară eliminarea cuvântului „republicată”.

3. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **pct.1 al art.I** trebuie reformulat, astfel:

„1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins:

„Lege privind reglementarea activităților cu caracter pornografic și a accesului la materiale pornografice”.

4. La **art.I pct.3**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

„3. Alineatul (3) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În ceea ce privește norma propusă, semnalăm că definirea noțiunii de „materiale pornografice” în locul celei de „materiale cu caracter obscen”, definită în prezent art.2 alin.(3), face necesară modificarea corespunzătoare a tuturor normelor din cuprinsul Legii nr.196/2003 în cadrul cărora este utilizată noțiunea de „materiale cu caracter obscen”. Avem în vedere, cu titlu de exemplu, dispozițiile art.6 alin.(2), art.13 lit.a), b), c) f), g) și i), rămase nemodificate. Pentru asigurarea unei reglementări complete, propunem ca în finalul **art.I** să fie introdus un nou punct, cu următorul cuprins:

„.... În tot cuprinsul legii, expresia „materiale cu caracter obscen” se înlocuiește cu expresia „materiale pornografice”.

Pe de altă parte, apreciem că definiția noțiunii de „materiale pornografice”, astfel cum este propusă la **art.I pct.3** din proiect nu este suficient de precisă, întrucât în cuprinsul acesteia se face referire la „materiale cu caracter obscen”, fără ca semnificația acestei din urmă noțiuni să fie definită.

Mai mult decât atât, menționăm că **enumerarea limitativă** a tipurilor de materiale care pot avea caracter pornografic nu este recomandabilă, întrucât exclude aplicarea prevederilor legii în cazul altor forme de exprimare care ar putea avea un astfel de caracter și care nu sunt cuprinse în respectiva enumerare.

Având în vedere observațiile de mai sus, sugerăm să se analizeze dacă art.2 alin.(3) nu ar trebui să fie reformulat, prin raportare la norma în vigoare, astfel:

„(3) În sensul prezentei legi, prin *materiale cu caracter pornografic* se înțelege obiecte, gravuri, fotografii, holograme, desene,

scrieri, imprimare, embleme, publicații, filme, înregistrări video sau audio, spoturi publicitare, programe și aplicații informatice, piese muzicale, precum și orice alte forme de exprimare care prezintă explicit sau sugerează o activitate sexuală”.

5. Având în vedere intervențiile legislative asupra art.7, astfel cum acestea sunt propuse la **art.I pct.4, 5 și 6**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem comasarea acestora într-un singur punct, care vizează modificarea în întregime a art.7. Propunem, de aceea, reformularea **părții dispozitive a pct.4**, astfel:

„4. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare, se va reda noua formă a art.7, în cuprinsul căruia alineatele propuse a fi introduse la pct.5 urmează a fi marcate ca alin.(3) și (4), iar actualul alin.(3) urmează a fi marcat ca alin.(5).

Pe cale de consecință, partea dispozitivă a actualelor pct.5 și 6 trebuie eliminată, iar punctele subsecvente trebuie renumerotate în mod corespunzător.

Totodată, la art.13 lit.k), astfel cum este propus la actualul **art.I pct.10**, expresia „art.7 alin.(1), alin.(2) și alin.(2¹)” trebuie înlocuită cu sintagma „art.7 alin.(1), (2) și (3)”, iar la art.14 alin.(2), iar astfel cum este propus la actualul **pct.12 al art.I**, textul trebuie să se refere la art.7 **alin.(5)** în loc de art.7 alin.(3).

6. Semnalăm că normele din cuprinsul art.7 alin.(1) și (2), astfel cum sunt propuse la **art.I pct.4**, nu sunt corelate din punct de vedere terminologic, întrucât, în vreme ce alin.(1) se referă la „site-uri cu caracter pornografic”, alin.(2) are în vedere „site-urile destinate exclusiv distribuirii de materiale pornografice”. Având în vedere și faptul că art.2 alin.(3), astfel cum este propus la **art.I pct.3**, definește noțiunea de „materiale pornografice”, apreciem că și art.7 alin.(1) ar trebui să se refere la „site-urile destinate exclusiv distribuirii de materiale pornografice”. Propunerea are în vedere și faptul că această noțiune este utilizată și în cuprinsul art.7¹ alin.(1), astfel cum este propus la actualul **pct.7 al art.I**.

Pe de altă parte, având în vedere că, potrivit art.7 alin.(2) lit.c), sunt supuse obligațiilor fiscale atât persoanele care realizează site-urile respective, cât și cele care le administrează, sugerăm să se analizeze dacă art.7 alin.(1) nu ar trebui să prevadă că taxa pe minut de utilizare poate fi stabilită fie de realizatorul site-ului, fie de administratorul acestuia, după caz.

Totodată, pentru corectitudinea exprimării, este necesar ca partea finală a art.7 alin.(1) să fie reformulată, astfel: „... și declarată la organele fiscale. Materialele pornografice distribuite prin intermediul acestor sisteme informatice sunt destinate exclusiv persoanelor majore”.

7. Referitor la art.7 alin.(2¹), astfel cum este propus la actualul **pct.5 al art.I**, semnalăm că obligația prevăzută de text nu poate fi impusă „site-urilor care conțin materiale pornografice”, ci **persoanelor** care realizează sau care administrează aceste site-uri, mai ales că, potrivit art.13 lit.k), astfel cum este propus la actualul pct.10 al art.I, nerespectarea respectivei obligații constituie contravenție. Este necesară, de aceea, reformularea corespunzătoare a textului.

În plus, precizăm că, din formularea art.7 alin.(1), astfel cum este propus la **pct.4 al art.I**, norma potrivit căreia materialele pornografice distribuite prin intermediul sistemelor informatice sunt destinate exclusiv persoanelor majore, este aplicabilă numai în cazul site-urilor destinate exclusiv distribuirii de materiale pornografice. Întrucât din redactarea art.7 alin.(2¹), astfel cum este propus la actualul **pct.5 al art.I**, rezultă că se are în vedere instituirea aceleiași condiții și pentru materialele pornografice aflate pe site-urile care nu sunt destinate exclusiv distribuirii unor asemenea materiale, este necesar ca art.7 alin.(2¹) să o prevadă în mod expres. Propunem, de aceea, completarea textului, în final, cu o nouă teză, cu următorul cuprins: „Materialele pornografice distribuite prin intermediul acestor sisteme informatice sunt destinate exclusiv persoanelor majore”.

8. La art.7 alin.(2²), astfel cum este propus la actualul **pct.5 al art.I**, este necesar ca norma să fie reanalizată, întrucât din formularea propusă nu rezultă cu suficientă claritate nici care sunt dispozițiile vizate din cuprinsul Legii nr.365/2002, și nici care anume sunt faptele care atrag răspunderea furnizorilor de servicii, în condițiile prevăzute de Legea nr.365/2002.

9. La art.7¹ alin.(2), astfel cum este propus la actualul **pct.7 al art.I**, pentru asigurarea unei reglementări complete, norma ar trebui să prevadă că modelul formularului-tip se stabilește prin normele metodologice de aplicare a legii.

Totodată, la alin.(4) al art.7¹, pentru corectitudinea exprimării, este necesară eliminarea, din finalul textului, a sintagmei „de obținerea unei autorizații în acest sens”.

10. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă a actualele **pct.8, 11, 12 și 13** ale art.I trebuie reformulată, astfel:

„... **Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:**”

„... La articolul 13, după litera k) se introduce o **nouă literă, lit.l)**, cu următorul **cuprins:**”

„... **Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:**”

„... **Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

11. La art.14 alin.(2), astfel cum este propus la actualul **pct.12 al art.I**, este necesară reformularea textului, întrucât referirea la „încălcări repetate ale art.7 alin.(2)” nu este suficient de precisă. Astfel, textul ar trebui să precizeze, în mod expres, **câte** asemenea încălcări **săvârșite într-o anumită perioadă de timp** trebuie avute în vedere pentru a putea constitui temei al solicitării de blocare a accesului la site-ul în cauză sau la conținutul respectiv.

Pe de altă parte, în condițiile în care, potrivit art.51 din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare, pornografia infantilă prin sisteme informatice constituie infracțiune, apreciem că se impune reanalizarea trimiterii la dispozițiile art.7 alin.(3), care va deveni, potrivit observației din finalul pct.5 din aviz, art.7 alin.(5), în ceea ce privește realizarea sau administrarea site-urilor pornografice având caracter pedofil, precum și distribuirea materialelor pornografice de acest fel prin intermediul sistemelor informatice, astfel încât să se asigure compatibilitatea cu normele care guvernează desfășurarea procesului penal.

Totodată, având în vedere că Legea nr.365/2002 a mai fost invocată în cuprinsul art.14 alin.(1), la alin.(2) al art.14, sintagma „prevăzuți de dispozițiile Legii nr.365/2002 privind comerțul electronic, republicată” trebuie înlocuită cu expresia „prevăzuți de Legea nr.365/2002, republicată”.

La alin.(4) al art.14, asteriscul din finalul textului trebuie eliminat.

12. Referitor la art.15 alin.(2), astfel cum este propus la actualul **pct.13 al art.I**, întrucât art.14 alin.(1) nu se referă la o anumită categorie de „personal”, ci la o anumită „Autoritate”, este necesar ca expresia „de către personalul prevăzut la art.14 alin.(1)” să fie

înlocuită cu sintagma „de către personalul împuternicit din cadrul Autorității”.

Totodată, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca art.15 să prevadă în mod expres care anume sunt agenții constatatori în cazul contravenției prevăzute la art.14 alin.(3), astfel cum este propus la actualul pct.12 al art.I.

13. La art.II, întrucât normele de modificare și de completare din cuprinsul art.I se vor încorpora în actul normativ de bază, pentru un spor de rigoare în exprimare, sintagma „normele metodologice de aplicare a acesteia” trebuie înlocuită cu expresia „normele metodologice de aplicare a Legii nr.1196/2003, republicată, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege”.

14. Semnalăm că, potrivit **art.III**, numai actualul pct.9 al art.I, care prevede abrogarea art.10 - 12 din actul normativ de bază, ar urma să intre în vigoare la data de 1 octombrie 2011. Prin urmare, actualul pct.8 al art.I, referitor la modificarea art.9, ar urma să intre în vigoare la 30 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României. În aceste condiții, nu se înțelege de ce art.III dispune că până la data de 1 octombrie 2011 ar fi „valabile” dispozițiile art.9, astfel cum sunt prevăzute de Legea nr.196/2003, republicată. Dacă s-a avut în vedere ca și dispoziția de modificare a art.9, din cuprinsul actualului pct.8 al art.I, să intre în vigoare tot la data de 1 octombrie 2011, textul ar fi trebuit să facă trimitere, în mod expres, și la prevederile acestui punct. În aceste condiții, precizarea din finalul textului privind aplicabilitatea art.9 nici nu ar mai fi necesară și ar trebui eliminată.

Cu toate acestea, semnalăm că o astfel de soluție legislativă ar trebui reanalizată, întrucât modificarea art.9 din Legea nr.196/2003 în sensul propus prin proiect, precum și abrogarea art.10-12 din aceeași lege sunt prevăzute și în art.143 din proiectul Legii pentru punerea în aplicare a Codului penal și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții penale, aflat în procedură legislativă la Senat. Întrucât această din urmă lege ar urma să intre în vigoare tot la 1 octombrie 2011, menținerea dispoziției din **art.III** din proiect ar avea ca efect prevederea acelorași intervenții legislative asupra aceluiași act normativ de bază, prin două acte normative diferite.

Pentru evitarea unei astfel de situații, în cazul în care se dorește menținerea actualelor dispoziții ale art.9 - 12 din Legea nr.196/2003 până la data intrării în vigoare a noului Cod penal, Legea nr.286/2009, prin prezentul proiect nu ar trebui să se intervină asupra prevederilor art.9 - 12, urmând ca modificarea art.9 și, respectiv, abrogarea art.10 - 12 să se realizeze ca urmare a prevederilor Legii pentru punerea în aplicare a Codului penal și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții penale. În această situație, ar trebui eliminate din proiect actualele pct.8 și 9 ale art.I, iar art.III ar trebui reformulat, astfel:

„Art.III. - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării”.

15. Având în vedere intervențiile legislative propuse prin proiect, apreciem că, în finalul acestuia, ar trebui prevăzută dispoziția de republicare a actului normativ de bază, astfel:

„Art.IV. - Legea nr.196/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.87 din 4 februarie 2008, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ELIESCU



București

Nr. 1420/L. 12. 2010.

L. nr. 196/2003

M. Of. nr. 342/20 mai 2003

Lege privind prevenirea și combaterea pornografiei

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 87/4 feb. 2008

Lege privind prevenirea și combaterea pornografiei

L. nr. 365/2002

M. Of. nr. 483/5 iul. 2002

Lege privind comerțul electronic

1 republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 959/29 nov. 2006

Lege privind comerțul electronic